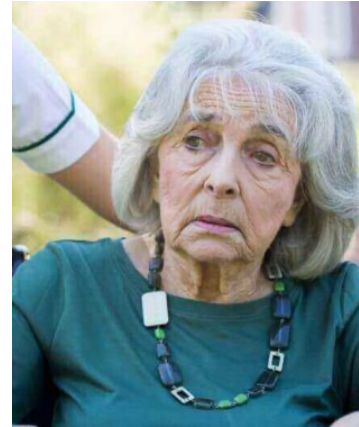

PERSONAS och KRISMEDDELANDE

Afasi

Anna, en 75-årig kvinna, drabbades av en stroke för ett år sedan, vilket resulterade i afasi. Hon har svårt att producera tal, särskilt under stress, och har även vissa svårigheter att förstå längre sjok av tal, men mening för mening går bra. Helheten tappas om det är för mycket information på en gång. Även läs- och skrivförmågan är påverkad, och läsförståelsen. Hon läser vissa huvudord men tappar innebörden. Anna bläddrar gärna i den dagliga lokal-tidningen där hon läser rubrikerna och tittar på bilderna. Hon använder varken dator eller smartphone. Anna bor ensam i sitt hem i en tätort i en liten kommun. Trots sina språkliga utmaningar är Anna självständig med stöd av hemtjänst tre gånger i veckan. Hon är social och har regelbunden kontakt med grannar och vänner. Hennes släktingar bor långt bort och de har inte mycket kontakt. Anna vill gärna veta exakt vad hon ska göra när olika situationer uppstår eftersom hon numera är osäker på sina förmågor och inte litat på sitt omdöme.

Intellektuell funktionsnedsättning

Johan är en 45-årig man med en lindrig intellektuell funktionsnedsättning. Han bor i egen lägenhet i en större stad med stödpersonal som kommer en gång om dagen för att stötta honom genom uppföljning av rutiner och hushållssysslor. Han arbetar inom daglig verksamhet tre dagar i veckan. Med tydliga rutiner är Johan självständig i många vardagssysslor. Han har äldre föräldrar i 80-årsåldern som också bor i staden som han har svårt att besöka. Johan har endast en liten umgängeskrets via en förening, som han bowlar på onsdagar. Johan förstår talad kommunikation bäst om den är kort och rak. Han kan delvis läsa lättläst text med visuellt stöd, men tar helst hjälp av någon som förklarar en gång extra. Han kan läsa digitala källor men har svårt att hitta rätt ställe att läsa på. Han är mycket bra på att navigera runt på sociala medier, men kan ha svårt att avgöra trovärdigheten på saker, därför har han lärt sig att man inte får tro på allt som står på Facebook. Johan har nedsatt arbetsminneskapacitet och kommer ihåg bäst om huvudpoängen markeras tydligt, repeteras och inte innehåller fler än tre informationsenheter.

Autism och ångestsyndrom

Emma är en 28-årig kvinna med autism som upplever kraftig ångest i stressiga situationer. Hon har svårt att hantera förändringar och har behov av tydlighet och förutsägbarhet. Emma bor själv i en lägenhet i en liten stad men har dagliga besök av stödpersonal för att underlätta vardagen. Vid oförutsedda händelser upplever Emma kraftig ångest. Under pandemin läste hon den traditionella krisinformationen i textform, vilket bara skapade stress och förvirring - informationen var för lång, använde för svåra ord och gav en känsla av att faror hotar. För Emma är det avgörande med tydlig, konkret och lugnande information som kan ge henne en känsla av att ha kvar kontrollen. Helst önskar hon att informationen förmedlas personligen, men näst bästa alternativ är inspelat med en förtroendeingivande person som förklarar. Hennes stödpersonal påpekar för Emma att det ändå är viktigt att krisinformationen berättar vad som händer, så att människor inte avfärdar den som oviktig, men Emma håller inte med. Hon önskar slippa stress och ångest så långt det går.

PERSONAS och KRISMEDDELANDE

Uppgift

Utgå ifrån krismeddelandet till allmänheten och diskutera:

1. Vad fungerar bra i meddelandet för Anna, Johan respektive Emma?
2. Vad är det som är för svårt i meddelandet för Anna, Johan respektive Emma?
3. Hur kan det som är svårt förbättras?
4. Vad går inte att lösa?
5. Vad kan för Anna, Johan respektive Emma lösa själva?

Bakgrund till krismeddelandet:

En omfattande storm har plötsligt utvecklats väldigt snabbt och kommit in över landet, som håller på att utvecklas till orkan i snabb takt. Inga varningar har hunnit gå ut tidigare om stormen och nu ljuder VMA och ett sms går ut till alla mobiltelefoner som är uppkopplade på master i området där det aktiva VMA råder. Din kommun lägger ut följande information på sin hemsida och allt detta kommer även med i sms:et i hastigheten. De gör också en pdf-fil med informationen som de skickar ut via en sändlista till alla företagare och organisationer i kommunen och ber dem skriva ut detta omedelbart och sätta upp det på ställen där folk vistas.

VARNING! Orkan drar in över vårt område! Den kommer öka hastigt under kvällen och natten.

- Stanna inomhus. Du har bättre skydd inne än ute.
- Det finns risk att du kan skadas av exempelvis fallande träd, grenar, taktegel och lös egendom som hårda vindar bär med sig.
- Se till att fönster och dörrar är ordentligt stängda.
- Förbered dig för strömavbrott. Se till att till datorer, surfplattor, mobiltelefoner och powerbanks är laddade.
- Spola upp vatten.
- Gå inte i närheten av elledningar som hamnat på marken, de kan vara livsfarliga.
- Undvik bilen om du måste gå ut. Stormar kan orsaka störningar i trafiken och det finns även risk för att exempelvis träd och lyktstolpar faller på vägen.
- Följ SMHI:s väderprognoser och vädervarningar.
- Lyssna på Sveriges Radio P4 för att följa med i vad som händer.
- Skicka in egna observationer till krisinformation.se som använder crowdsourcing för att samla in information till en gemensam karta.